

CEİD: Türkiye Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinde 36 Ülke Arasında 35. Sırada

esitlikadaletkadin.org/ceid-turkiye-toplumsal-cinsiyet-esitliginde-36-ulkede-35inci

15 Kasım 2022

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin yayınladığı "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini İzleme Raporu"na göre, Türkiye toplumsal cinsiyet eşitliği açısından 36 ülke arasında 35. sırada. İlk üç sırada ise Norveç, İsveç ve Avusturalya yer alıyor.

Cinsiyet Eşitliği İzleme Derneği'nin (CEİD), OECD ülkeleri içerisinde Türkiye'nin konumunu gösteren, "Türkiye'de Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini İzleme Raporu, 2021-2022" başlıklı raporu yayınladı.

Rapor, 2010-2020 dönemini kapsayan yıllar itibariyle, ülkelerin performanslarını; sağlıklı yaşam hakkı, eğitim hakkı, çalışma hakkı, iyi ve yeterli yaşam hakkı, kararlara katılım hakkı olmak üzere 5 ana alan ve şiddetsiz yaşam hakkına ilişkin 1 uydu alanda ölçerek, her bir alanın alt kırılımlarıyla, 32 gösterge üzerinden oluşturuldu.

Türkiye 36 ülke arasında 35. sırada

CEİD Endeksine göre 86.3 skor ile Norveç, toplumsal cinsiyet eşitliğinin en fazla hayata geçtiği ülke iken, Güney Kore 55.1 ile en eşitsiz ülke. Türkiye, 36 ülke arasında 56.5 endeks değeriyle 35. sırada yer alıyor. İlk 3 ülke, Norveç, İsveç, Avusturalya iken, sıralamadaki son 3 ülke Japonya, Türkiye ve Güney Kore.

Çalışma hakkında Türkiye, işgücüne katılımda cinsiyet açığının yüksek olması ve erken çocukluk eğitime kayıtlılık oranı bakımından OECD ortalamasının çok altında kalmakta. Sendikalaşma oranlarındaki artışa rağmen yüksek genç işsizliğinin de etkisiyle, 36 ülke arasında son sırada yer alıyor.

İyi ve yeterli yaşam hakkı açısından ise, kaynaklara erişimde ve zaman yoksulluğu bakımından ücretli çalışmada cinsiyet eşitsizliğinin en yüksek olduğu üç ülkeden biri Türkiye. Eşitliğe en yakın ülkeler, Norveç, İzlanda ve İsveç olmuş.

Türkiye OECD ülkeleri ile karşılaştırıldığında, kararlara katılım bakımından 34. sırada yer alıyor. Ekonomik kararlara katılım göstergeleri ve siyasal yaşama katılım göstergeleri, Türkiye'nin katılım skorunu düşürürken, bu alanda eşitliğe en yakın ülkeler İzlanda, Letonya ve İsveç.

Şiddetsiz yaşam hakkı açısından bakıldığında Türkiye, çocuk, erken yaşta ve zorla evliliklerin oranı ve fiziksel şiddete maruz kalma oranlarının yüksekliği ile 36 ülke arasında 34. sırada.

Belediyelerin toplumsal eşitlik karnesi

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında önemli olan bakım ve destek hizmetlerinin sunumuna da bakılan raporda eşitlik birimleri inceleniyor ve belediyeler tarafından hazırlanan Stratejik Planlar ile Yerel Eşitlik Eylem Planları (YEPP) Toplumsal Cinsiyet Eşitliği çerçevesinde gözden geçiriliyor.

Rapora göre,

- 30 Büyükşehir Belediyesinin, 12'sinde Kadın Danışma Merkezi hizmeti verilmekte olduğu görülmüş.
- 30 Büyükşehir Belediyesinin 11'i Kadın Sığınmaevi hizmeti vermekte.

27 büyükşehir belediyesi yaşlılara yönelik evde bakım hizmetleri sunarken, bunların 13'ü Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın finansman sağladığı Yaşlı Destek Programı kapsamında bu hizmetleri vermekte. Bu destek kaldırılırsa süreklilik sağlanabilecek mi belli değil.

- 30 büyükşehir belediyesinden 10'u yaşlılara yönelik gündüzlü hizmet vermekte.
- Türkiye'de 2022 Mayıs ayı itibarıyla 35 Eşitlik Birimi bulunmakta.
- 30 Büyükşehir Belediyesi'ne bakıldığında sadece beş belediyede -Eskişehir, Gaziantep, Mersin, İzmir ve Trabzon- Eşitlik Birimi olduğu görülmekte.